

Czwartek, 15 września 2016 r.

P8_TA(2016)0351

Zimbabwe

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 15 września 2016 r. w sprawie Zimbabwe (2016/2882(RSP))

(2018/C 204/16)

Parlament Europejski,

- uwzględniając swoje wcześniejsze rezolucje w sprawie Zimbabwe,
 - uwzględniając oświadczenie delegatury UE z dnia 12 lipca 2016 r. w sprawie przemocy,
 - uwzględniając oświadczenie delegatury UE z dnia 9 marca 2016 r. w sprawie uprowadzenia Itai Dzamarego,
 - uwzględniając decyzję Rady (WPZiB) 2016/220 z dnia 15 lutego 2016 r. zmieniającą decyzję 2011/101/WPZiB w sprawie środków ograniczających wobec Zimbabwe ⁽¹⁾,
 - uwzględniając całościowe porozumienie polityczne podpisane w 2008 r. przez trzy główne partie polityczne, tj. ZANU PF, MDC-T i MDC,
 - uwzględniając Afrykańską kartę praw człowieka i ludów z czerwca 1981 r., ratyfikowaną przez Zimbabwe,
 - uwzględniając Powszechną deklarację praw człowieka z grudnia 1948 r.,
 - uwzględniając Konstytucję Zimbabwe,
 - uwzględniając umowę z Kotonu,
 - uwzględniając art. 135 ust. 5 i art. 123 ust. 4 Regulaminu,
- A. mając na uwadze, że obywatele Zimbabwe cierpią od wielu lat pod rządami autorytarnego reżimu na czele z prezydentem Mugabe, który utrzymuje się u władzy za pomocą korupcji, przemocy, sfałszowanych wyborów i brutalnego aparatu bezpieczeństwa; mając na uwadze, że ludność Zimbabwe od dziesięcioleci nie korzysta z prawdziwej wolności oraz że wiele osób w wieku poniżej 30 lat nie zna zatem niczego poza życiem w ubóstwie i brutalnymi represjami;
- B. mając na uwadze, że w pogrążonym w kryzysie kraju znów narasta niepokój w związku z deficytem kasowym, powszechnym bezrobociem, korupcją aparatu państwowego oraz dążeniem władz do stłumienia wolności słowa i opozycji politycznej; mając na uwadze, że poszczególne grupy określają obecnie swoje stanowiska w oczekiwaniu na okres po ustąpieniu prezydenta Mugabe;
- C. mając na uwadze, że od upadku koalicji rządowej w 2013 r. pracę Tendai Bitiego na rzecz ustabilizowania gospodarki i zwiększenia dochodów rządowych niweczy powrót do systemu protekcji, kleptokracji i strachu; mając na uwadze, że Zimbabwe doświadcza obecnie najgorszego kryzysu gospodarczego od czasu hiperinflacji w 2008 r.; mając na uwadze, że faktycznie rząd stanął u progu bankructwa;
- D. mając na uwadze, że od maja 2016 r. tysiące demonstrantów – nieformalnych przedsiębiorców, bezrobotnych młodych ludzi i przedstawicieli różnych zawodów – wyszło na ulice w szeregu centrów miejskich w całym Zimbabwe, by zaprotestować przeciwko utracie miejsc pracy, masowemu bezrobociu i nieumiejętności spełnienia przez rząd podstawowych oczekiwań ekonomicznych ludności, takich jak rynek pracy zapewniający zatrudnienie, pracownicy w sektorze publicznym otrzymujący na czas wynagrodzenia, solidna i stabilna waluta oraz przystępny system cenowy; mając na uwadze, że tylko armia otrzymuje regularne wypłaty w walucie, która ma jakąkolwiek wartość;

⁽¹⁾ Dz.U. L 40 z 17.2.2016, s. 11.

Czwartek, 15 września 2016 r.

- E. mając na uwadze, że ruch protestacyjny pod przewodnictwem duchownego Evana Mawarire posługujący się hasztagiem #ThisFlag zyskał poparcie kościołów i klasy średniej, które dotychczas starały się trzymać z dala od ulicznych protestów;
- F. mając na uwadze, że w dniu 6 lipca 2016 r. ruch opozycyjny #ThisFlag zaapelował o narodowy dzień „nieobecności” w proteście przeciwko bierności rządu wobec korupcji, bezkarności i ubóstwu; mając na uwadze, że doprowadziło to do masowego zamknięcia większości sklepów i firm w stolicy oraz do brutalnej reakcji władz;
- G. mając na uwadze, że lider społecznego ruchu #Tajamuka powiązanego z lipcową akcją nieobecności Promise Mkwanzani, którego aresztowano i oskarżono o podburzanie do przemocy w strefie publicznej, został zwolniony za kaucją; mając na uwadze, że inna działaczka ruchu Linda Masarira została aresztowana w czasie protestów w lipcu 2016 roku i od tego czasu wciąż przebywa w areszcie;
- H. mając na uwadze, że obecnie wiele demonstracji jest organizowanych za pośrednictwem mediów społecznościowych, a także mając na uwadze, że władze Zimbabwe zablokowały dostęp do internetu i aplikację WhatsApp, by utrudnić protesty;
- I. mając na uwadze, że w czasie demonstracji aresztowano setki osób; mając na uwadze, że w dniu 26 sierpnia 2016 r. w stolicy Harare doszło do krwawych starć, kiedy policja zignorowała orzeczenie sądowe i zaatakowała tysiące protestujących zebranych pod auspicjami Narodowego Programu na rzecz Reformy Wyborczej (Nera), by domagać się przeprowadzenia niezrealizowanych reform przed wyczekiwanymi z niecierpliwością wyborami krajowymi planowanymi w 2018 r.; mając na uwadze, że wiele z zatrzymanych osób nadal przebywa w areszcie i że w przypadku wielu z nich nieznanne jest nawet miejsce pobytu;
- J. mając na uwadze, że prezydent Mugabe pozostaje u władzy od uzyskania przez kraj niepodległości w 1980 r. i dąży do reelekcji, a także mając na uwadze, że kilku członków jego rządu potępiło apele o reformę wyborczą przed wyborami w 2018 r.;
- K. mając na uwadze, że weterani walki o niepodległość, dawniej sojusznicy prezydenta Mugabe w partii rządzącej, zbojkotowali jego przemowę w dniu 8 sierpnia 2016 r., potępiając jego dyktatorskie skłonności i nieumiejętność rozwiązywania poważnego kryzysu gospodarczego nękającego kraj od 2000 r.; mając na uwadze, że prezydent uznał ten bojkot za zdradę i w odwecie nakazał aresztowanie trzech członków Krajowego Związku Weteranów Niepodległości;
- L. mając na uwadze, że w dniu 2 września 2016 r. policja, powołując się na instrument ustawowy 101A, zakazała wszystkich demonstracji w centrum Harare, kilka godzin przed dużą demonstracją planowaną w stolicy przez 18 partii politycznych;
- M. mając na uwadze, że w dniu 7 września 2016 r. Sąd Najwyższy uchylił ten zakaz na siedem dni, a także mając na uwadze, że orzeczenie to zostało wydane zaledwie kilka dni po ingerencji prezydenta Mugabe w niezawisłość wymiaru sprawiedliwości, który ostro zaatakował sędziów w Zimbabwe za „lekkomyślne” wyroki umożliwiające demonstracje przeciwko jego rządowi;
- N. mając na uwadze, że Komisja Praw Człowieka Zimbabwe stwierdziła, że pomoc żywnościowa uruchomiona w celu niesienia pomocy mieszkańcom wiosek dotkniętych suszą w całym kraju była rozdzielana według linii partyjnej, co oznacza, że urzędnicy ZANU PF odmawiali pomocy żywnościowej zwolennikom partii opozycyjnej; mając na uwadze, że rząd Zimbabwe ogłosił stan klęski żywiołowej w lutym 2016 r., szacując, że około 4,5 mln osób potrzebuje pomocy żywnościowej do stycznia 2017 r. oraz że prawie połowa ludności wiejskiej głoduje;
- O. mając na uwadze, że dnia 9 marca 2016 r. przypadła pierwsza rocznica uprowadzenia obrońcy praw człowieka Itai Dzamarego; mając na uwadze, że Sąd Najwyższy nakazał rządowi poszukiwania I. Dzamarego oraz składanie co dwa tygodnie sprawozdań z postępów aż do ustalenia miejsca jego pobytu;

Czwartek, 15 września 2016 r.

- P. mając na uwadze, że Zimbabwe jest sygnatariuszem umowy z Kotonu, która stanowi w art. 96, że poszanowanie praw człowieka i podstawowych wolności jest zasadniczym elementem współpracy AKP-UE;
- Q. mając na uwadze, że w lutym 2016 r. przedłużono do 20 lutego 2017 r. niewielką liczbę unijnych środków ograniczających wobec reżimu w Zimbabwe; mając na uwadze, że zamrożenie aktywów i zakaz podróżowania będzie nadal obowiązywał wobec prezydenta Mugabe, Grace Mugabe oraz Zimbabwe Defence Industries; mając na uwadze, że nadal obowiązywać będzie embargo na broń; mając na uwadze, że UE zniosła wcześniej ograniczenia wobec 78 osób i 8 podmiotów;
- R. mając na uwadze, że z krajowego programu orientacyjnego na rzecz Zimbabwe przyznano 234 mln EUR na okres 2014–2020 w ramach 11. Europejskiego Funduszu Rozwoju, z przeznaczeniem przede wszystkim na trzy główne sektory, mianowicie na ochronę zdrowia, rozwój gospodarczy oparty na rolnictwie oraz na sprawowanie rządów i rozwój instytucjonalny;
1. wyraża głębokie zaniepokojenie wzrostem przemocy wobec demonstrantów w ostatnich miesiącach w Zimbabwe; z niepokojem odnotowuje niedawno ogłoszony miesięczny zakaz demonstracji; wzywa rząd i wszystkie partie w Zimbabwe do przestrzegania prawa do pokojowych demonstracji w celu rozwiązania rzeczywistych problemów oraz apeluje do władz Zimbabwe o przeprowadzenie dochodzenia w sprawie doniesień o nadużywaniu siły i innych przypadkach łamania praw człowieka przez część funkcjonariuszy policji w tym kraju, oraz o pociągnięcie ich do odpowiedzialności;
 2. wyraża zaniepokojenie wzrostem liczby arbitralnych aresztowań obrońców praw człowieka i osób biorących udział w pokojowych i legalnych demonstracjach oraz wzywa do poszanowania praworządności i konstytucji;
 3. wzywa władze Zimbabwe do niezwłocznego i bezwarunkowego uwolnienia wszystkich więźniów politycznych;
 4. potępia niedawne oświadczenia prezydenta Mugabe, w których zaatakował on wymiar sprawiedliwości Zimbabwe, i wzywa władze Zimbabwe do nieingerowania w niezależność wymiaru sprawiedliwości;
 5. przypomina, że w całościowym porozumieniu politycznym Zimbabwe zobowiązało się do zapewnienia zgodności prawodawstwa, procedur i praktyk z międzynarodowymi zasadami i prawem dotyczącym praw człowieka, w tym z wolnością zgromadzeń, zrzeszania się i wypowiedzi;
 6. zwraca uwagę na szczególnie trudną sytuację wielu kobiet w Zimbabwe oraz na konieczność poszanowania praw kobiet;
 7. uważa, że Rada i Komisja powinny starannie przeanalizować stosowność ponownego nałożenia niektórych środków ograniczających przy wyraźnym wskazaniu, że zostaną one zniesione, a wsparcie finansowe udostępnione po tym, jak Zimbabwe wyraźnie wejdzie na drogę ku demokracji, praworządności i poszanowaniu praw człowieka, oraz – w szczególności – że pomoc będzie świadczona w celu wspierania wolnego i sprawiedliwego procesu wyborczego i na rzecz reformy policji;
 8. wzywa do pokojowego przekazania władzy w oparciu o wolne i uczciwe wybory, zasadę praworządności i poszanowanie praw człowieka w celu stworzenia wolnej, dostatniej i pluralistycznej demokracji;
 9. zdecydowanie potępia utrudnianie rozdzielania pomocy żywnościowej do celów politycznych; podkreśla zaniepokojenie wszelkimi dalszymi środkami, które mogłyby zaszkodzić produkcji rolnej, oraz wzywa do podjęcia działań w celu poprawy bezpieczeństwa żywnościowego;
 10. wyraża stałe zaniepokojenie porwaniem Itai Dzamarego; domaga się, aby przestrzegano zasady habeas corpus oraz by osoby odpowiedzialne za uprowadzenie zostały postawione przed sądem;
 11. podkreśla, że UE musi zagwarantować, że środki finansowe przyznane Zimbabwe na krajowy program orientacyjny rzeczywiście są przekazywane zainteresowanym sektorom, oraz wzywa rząd Zimbabwe do umożliwienia Komisji nieograniczonego dostępu do projektów finansowanych przez UE oraz do większej otwartości na pomoc techniczną w przypadku wspólnie uzgodnionych projektów i programów;

Czwartek, 15 września 2016 r.

12. podkreśla, że ważne jest, aby UE mogła rozpocząć dialog polityczny z władzami Zimbabwe na mocy art. 8 i 96 umowy z Kotonu, co potwierdzi zaangażowanie UE we wspieranie lokalnej ludności;
 13. wzywa Południowoafrykańską Wspólnotę Rozwoju i Wspólnotę Narodów do wznowienia udzielania pomocy Zimbabwe w powrocie na drogę ku demokracji;
 14. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji wiceprzewodniczącej Komisji/ wysokiej przedstawiciel Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa, Radzie, Komisji, rządowi i parlamentom państw członkowskich, Europejskiej Służbie Działań Zewnętrznych, rządowi i parlamentowi Zimbabwe, rządowi państw należących do Południowoafrykańskiej Wspólnoty Rozwoju, Unii Afrykańskiej, Parlamentowi Panafrykańskiemu, Wspólnemu Zgromadzeniu Parlamentarnemu AKP-UE oraz sekretarzowi generalnemu Wspólnoty Narodów.
-